

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til folkeskolens prøver i valgfaget musik (obligatorisk prøve i 8. klasse)

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
September 2020

Indhold

Formål med vejledningen	3
Prøvegrundlag	4
Hvis en elev i 8. klasse har modtaget undervisning i mere end et praktisk/musisk valgfag	4
Censors rolle.....	4
Prøveform	5
Prøveforløb	5
Før prøven – trin for trin	6
Tilmelding til prøven	6
Undervisningsbeskrivelse.....	6
Eksempel på et undervisningsforløb, som skal udgøre en del af undervisningsbeskrivelsen.....	7
Eksempel på prøveforløb i 7./8. klasse	8
Eksempel på disposition.....	10
Gruppetannelse.....	11
Tidsplan og praktiske forhold.....	12
Information til eleverne	12
Bedømmelse	13
Vurderingskriterier.....	13
Hjælpemidler.....	16
Sygeprøver	16
Prøve på særlige vilkår og fritagelse	16
Særlige prøvevilkår.....	16
Fritagelse fra prøve	16

Indholdsmæssige præciseringer (september 2020)

- **Side 5:** Det er præciseret, at en gruppe kan "låne" en eller flere klassekammerater fra valgfagsholdet, hvis de mangler medlemmer i gruppen til prøven.
- **Side 6:** Det er præciseret, hvad de fem færdigheds- og vidensområder inden for kompetenceområdet Musikforståelse er.
- **Side 6:** Det er præciseret, at lodtrækning af færdigheds- og vidensområde til brug ved prøveafholdelse i prøveterminen maj/juni foregår senest fem dage før de skriftlige prøver påbegyndes og tidligst d. 1. april, samt at lodtrækning af færdigheds- og vidensområde til brug ved prøveafholdelse i prøvetermin december/januar tidligst kan ske fem skoledage, før de skriftlige prøver påbegyndes og senest skal ske 1. december.
- **Side 12:** Det er præciseret, at læreren i undervisningen frem mod prøven giver vejledning i op til 2 timer pr. gruppe.

Formål med vejledningen

Formålet med denne vejledning er at forklare og uddybe de krav, der stilles i prøvebekendtgørelsen i valgfaget, således at skolens ledelse, faglærere og censor kan få svar på de spørgsmål, der måtte være i forbindelse med forberedelse og afholdelse af folkeskolens prøver.

Vejledningen tydeliggør den sammenhæng, der er mellem Fælles Mål, prøvebekendtgørelsen og vurderingskriterierne for prøven i musik. Kravene i valgfaget musik, som de er beskrevet i Fælles Mål og prøvebekendtgørelsen, danner grundlaget for tilrettelæggelsen af prøven i valgfaget musik. Ifølge folkeskolelovens § 18, stk. 3 skal undervisningens indhold fastlægges således, at kravene ved prøverne i de enkelte fag kan opfyldes.

Fælles Mål i musik består af fagformål, kompetenceområder, kompetencemål og færdigheds- og vidensområder, som alle skal indgå i tilrettelæggelsen af undervisningen i det enkelte fag. For alle fag findes der vejledende færdigheds- og vidensmål.

Prøven i musik tager udgangspunkt i de bindende kompetencemål. Færdigheds- og vidensmålene bygger på grundige faglige vurderinger af, hvilke færdigheder, hvilken viden og hvilket fagligt indhold, der er nødvendigt for at opnå de forskellige kompetencemål. Færdigheds- og vidensmålene beskriver centrale færdigheder og viden i de enkelte fag i en mere konkret form og indgår derfor i prøverne, selv om færdigheds- og vidensmålene er vejledende.

Eleverne skal inden prøverne orienteres om prøvekravene og vurderingskriterierne og om, hvordan prøvernes enkelte dele vil foregå. Eleverne skal ligeledes orienteres om praktiske og procedurermæssige forhold samt ordens- og prøveregler jf. prøvebekendtgørelsen kapitel 2, § 3 stk. 2 og 3.

Denne vejledning er justeret i henhold til BEK nr.1128 af 14. november 2019.

Læs mere i:

- **Prøvebekendtgørelsen** (fagbilaget til musik findes i prøvebekendtgørelsens bilag 1, pkt. 19 og 25): [Link til prøvebekendtgørelsen](#)
- **Fælles Mål for musik**: [Link til valgfaget musik](#)
- **Læseplanen for musik**: [Link til læseplan](#)
- **Vejledning om prøve på særlige vilkår og fritagelse**: [Særlige vilkår og fritagelse](#)
- **Karakterbekendtgørelsen**: [Link til karakterbekendtgørelsen](#)
- **Elevfolderen "Når du skal til prøve"**: [Link til elevfolder](#)
- **Retningslinjer for mundtlige prøver**: [Link til retningslinjer](#)
- **Yderligere information og vejledning om prøveafholdelse kan læses i prøvemappen**: www.uvm.dk/fp

Prøvegrundlag

Undervisningen i musik skal bygge på fagets formål, de tre kompetenceområder, kompetencemål, færdigheds- og vidensområderne og den vedtagne læseplan. I henhold til vejledningen i Fælles Mål skal undervisningen bygge på det obligatoriske forløb, men eleverne skal arbejde med mere komplekse og omfattende opgaver inden for de tre kompetenceområder. Der arbejdes praktisk og teoretisk, og eleverne skal inddrages i planlægningen af undervisningen, der tager udgangspunkt i fagets indhold og perspektiveres i forhold til de musikrelaterede kulturelle og sociale fællesskaber, som er en del af elevernes dagligdag.

Hvis en elev i 8. klasse har modtaget undervisning i mere end et praktisk/musisk valgfag

En elev i 8. klasse, der har modtaget undervisning i mere end et praktisk/musisk valgfag i 7. og 8. klasse, skal senest den 1. december forud for prøveterminen maj-juni og senest den 1. oktober forud for prøveterminen december-januar meddele skolelederen, om eleven ønsker at aflægge prøve i det frivillige prøvefag.

Censors rolle

Der henvises til prøvebekendtgørelsens § 51.

Undervisningsbeskrivelse med oplysninger om undervisningens indhold inden for fagets tre kompetenceområder, undervisningsform og organisering, elevernes dispositioner samt oplysninger om praktiske forhold vedrørende prøveafholdelsen skal sendes til censor, så materialet er vedkommende i hænde senest 14 kalenderdage før prøven.

Et medfølgende brev med blandt andet dato og tidsplan for prøverne og kontaktoplysninger på læreren er nyttigt for censor, som skal tage kontakt til læreren for en drøftelse af prøvens gennemførelse. På den måde afklares eventuelle tvivlsspørgsmål inden prøvens start. Denne drøftelse er meget værdifuld. Det vil blandt andet være naturligt, at læreren yderligere orienterer om undervisningsbeskrivelsen og den daglige undervisning. Det vil desuden være vigtigt at få afklaret selve gennemførelsen af prøven, antallet af elever i grupperne, lokaleforhold og tidsplan.

Censorerne må ikke være ansat på den skole, hvor de skal virke som censorer.

Censor skal:

- Påse at prøverne er i overensstemmelse med målene for musik som valgfag.
- Medvirke til at påse, at prøverne gennemføres i overensstemmelse med de gældende regler.
- Medvirke til at påse, at eleverne får en ensartet og retfærdig behandling, og at deres præstationer får en pålidelig bedømmelse.

Under eksaminationen kan censor også stille uddybende spørgsmål til eleverne. Både censor og eksaminator skal gøre notater om præstationen og karakterfastsættelsen til brug for skolens leders behandling af eventuelle klagesager. Notaterne skal opbevares i tre måneder, efter bedømmelsen er afsluttet, eller en eventuel klagesag er afgjort.

Ved uenighed om karakterfastsættelse

Ved en prøve, hvor der er uenighed om den endelige karakterfastsættelse, afgiver censor og eksaminator hver en karakter, jf. § 14, stk. 2 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse. Karakteren for prøven beregnes som gennemsnittet af eksaminators og censors bedømmelse afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Hvis gennemsnittet ligger midt i mellem to karakterer, er den endelige karakter nærmeste højere karakter, hvis censor har givet den højeste karakter, og ellers den nærmeste lavere karakter. Ved prøver, hvor der medvirker mere end én eksaminator, har eksaminatorerne samlet eksaminatorkompetence, jf. § 15 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse. Såfremt eksaminatorerne er uenige om karakterfastsættelsen, fastsættes eksaminatorernes bedømmelse som gennemsnittet af de enkelte bedømmelser afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Prøveform

Prøven er en gruppeprøve, hvor en gruppe kan bestå af 2-5 elever. Prøven består af to dele og foregår i følgende rækkefølge:

1. En praktisk del, hvor eleverne fremfører musik i 5-10 minutter, svarende til 1-2 musiknumre. Eleverne vælger selv, hvad de vil fremføre, og de har frem til prøven øvet i undervisningen og evt. i fritiden og undervejs fået undervisning og vejledning af læreren. Prøven starter med, at eleverne hver især præsenterer sig selv og nummeret, de skal fremføre.
2. En mundtlig del, hvor eleverne på baggrund af det lodtrukne færdigheds- og vidensområde har udarbejdet en disposition, som danner udgangspunkt for prøven. Den mundtlige del starter med, at hver elev præsenterer sin rolle og sine musikfaglige overvejelser og beslutninger i den praktiske del. Gruppen skal i fællesskab redegøre for musikkens form og arrangement. Derefter kommer gruppen med et kort oplæg, som skal danne udgangspunkt for samtalen. Grupper med to elever eksamineres i denne del i 20 min. (inkl. karakterfastsættelse). Prøven forlænges med 5 min. for hver ekstra elev.

Prøveforløb

Prøveforløbet består af følgende centrale elementer inden for de to prøvedele:

Den praktiske prøvedel:

1. Gruppen vælger selv den musik, den vil fremføre til prøven.
2. Det er hensigtsmæssigt, at grupperne er blevet dannet i god tid inden lodtrækningstidspunktet, og at de har besluttet sig for, hvad de vil spille, hvem der gør hvad, og at de er godt i gang med at arrangere, evt. komponere og øve sig. Dette arbejde kan med fordel ske løbende i hele 7./8. klasse, som en del af selve undervisningen.
3. Hvis det viser sig nødvendigt, kan en gruppe gøre brug af en eller flere klassekammerater fra valgfagsholdet til at hjælpe til ved deres prøve. Hvis en gruppe eksempelvis mangler en bassist i deres musikfremførelse, kan det være meningsfuldt at "låne" en klassekammerat. Man skal dog være opmærksom på, at denne elev også selv skal til prøve, og det tilrådes derfor, at man kun "låner" hinanden i meget begrænset omfang. Klassekammeraten kan

først deltage i prøven efter selv at have aflagt prøve. Lånes en klassekammerat til en prøve, skal klassekammeraten ikke medregnes, når længden på eksaminationen fastlægges.

Den mundtlige prøvedel:

1. Består af et lodtrækningselement, hvor gruppen trækker et færdigheds- og vidensområde inden for kompetenceområdet musikforståelse. De fem færdigheds- og vidensområder inden for kompetenceområdet musikforståelse er: Musikoplevelse, Musikliv, Musikhistorie, Musikanalyse, Musik i medier. Lodtrækning af færdigheds- og vidensområde til brug ved prøveafholdelse i prøveterminen maj/juni foregår senest fem dage før de skriftlige prøver påbegyndes og tidligst d. 1. april. Lodtrækning af færdigheds- og vidensområde til brug ved prøveafholdelse i prøvetermin december/januar kan tidligst ske fem skoledage, før de skriftlige prøver påbegyndes og skal senest ske 1. december.
2. Aflevering af disposition for mundtlig del skal ske, så lærer kan nå at sende den til censor, så den er censor i hænde senest 14 dage før prøven.
3. Dispositionen skal i overskrifter indeholde titler på musikken og musikalsk rollefordeling i gruppen samt formskema og evt. grafisk partitur over musikken. Desuden skal dispositionen indeholde de områder, som gruppen på baggrund af det lodtrukne færdigheds- og vidensområde har arbejdet med frem til prøven, og som eleverne vil uddybe til selve prøven.

Den lærer, der er ansvarlig for undervisningen, er eksaminator ved prøven.

Prøven er offentlig. Skolens leder kan fravige denne bestemmelse, hvis der foreligger særlige omstændigheder, herunder hensynet til den enkelte elev. Det er således vigtigt, at eleverne under prøven har de optimale muligheder for at løse opgaven.

Før prøven – trin for trin

Tilmelding til prøven

Skolen meddeler Børne- og Undervisningsministeriet, hvilke hold/elever der aflægger prøve.

Ved afslutningen af undervisningen meddeler skolen Børne- og Undervisningsministeriet (senest 1. december i forbindelse med prøveterminen maj-juni og 1. oktober i forbindelse med prøveterminen december-januar), antallet af elever, der skal aflægge prøve.

Undervisningsbeskrivelse

Læreren udarbejder en undervisningsbeskrivelse, som udleveres til eleverne samtidig med, at de trækker deres færdigheds- og vidensområde.

Undervisningsbeskrivelsen omfatter oplysninger om undervisningen inden for hvert af de tre kompetenceområder:

1. Musikudøvelse
2. Musikalsk skaben
3. Musikforståelse

I undervisningsbeskrivelsen anføres oplysninger om organisationsform. Herunder beskrives det, hvordan undervisningen har været organiseret, og hvilke arbejdsformer, der har været brugt, ture ud af huset, koncerter afholdt af eleverne på skolen eller andre steder samt andre undervisningsformer. Desuden kan man her tilkendegive graden af elevmedindflydelse på valg af indhold, tema/emne samt arbejds- og undervisningsformer.

Undervisningsbeskrivelsen skal for censor være overskuelig og nem at læse i forhold til, hvordan der er arbejdet med de tre kompetenceområder. En fyldestgørende undervisningsbeskrivelse er også med til at give eleverne et overblik over såvel deres undervisningsforløb som det faglige stof, der er gennemgået. Dette kan være en hjælp i øve- og fordybelsesfasen, den praktiske del og den efterfølgende mundtlige del.

Det kan være hensigtsmæssigt at lade årsplanen og den derudfra planlagte og gennemførte undervisning danne grundlag for undervisningsbeskrivelsen. Beskrivelsen opbygges ud fra, hvilke kompetenceområder og færdigheds- og vidensområder, der har dannet grundlag for forløbene, og hvordan disse er blevet evalueret.

For at sikre, at eleverne får et solidt udgangspunkt med hensyn til prøven, kan det tilstræbes, at udarbejdelsen af undervisningsbeskrivelsen finder sted løbende efter hvert afsluttet undervisningsforløb, så der ved skoleårets slutning er udarbejdet en række undervisningsbeskrivelser.

Skolelederen skal med sin underskrift godkende den endelige undervisningsbeskrivelse inden den udleveres til eleverne og sendes til censor.

Eksempel på et undervisningsforløb, som skal udgøre en del af undervisningsbeskrivelsen

Undervisningsbeskrivelse for faget musik på 7./8. årgang. Et undervisningsforløb på ca. 4 måneder.	
Skole:	Anders Andersen Skolen
Klasse:	Musikvalghold 8. årgang
Lærer:	Anders Andersen
Forløb og tidsplan:	Sangskrivning, komposition og arrangement og sammen spil Januar, februar, marts og april 2020
Kompetenceområder:	Musikudøvelse og musikalsk skaben
Kompetencemål:	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udtrykke sig musikalsk i fællesskab med andre • Eleven kan arbejde eksperimenterende med kreative processer i musik

Færdigheds- og videns områder: (her vælges de færdigheds- og vidensområder, der arbejdes med i forløbet)	<ul style="list-style-type: none"> • Sang, spil, fremførelse og musikudstyr • Sangskrivning, digital produktion, komposition og arrangement
Organisationsform og forløbsbeskrivelse: (her beskrives, hvordan undervisningen har været organiseret, og hvilke arbejdsformer, der har været brugt, ture ud af huset, koncerter, som eleverne har afholdt på skolen eller andre steder samt andre undervisningsformer. Desuden kan man her tilkendegive graden af elevmedindflydelse på valg af indhold, tema/emne.)	Klassen var inddelt i grupper a 2-5 elever. Eleverne har fået et fælles oplæg og har derefter arbejdet i grupperne, og undervisningen er hver gang afsluttet med en fælles opsamling og plan for næste uges undervisning. I starten af forløbet havde klassen en workshop på 4 timer med en musiker/komponist som inspiration til, hvordan man kan arbejde med komposition. Eleverne har haft stor indflydelse på valg af instrument/lydkilde, på processen og produktet. Forløbet afsluttedes med optræden til forårskoncerten på skolen.
Evaluering:	Der er gennem hele forløbet blevet evalueret løbende i slutningen af undervisningen. Både elever og lærer har givet mundtlig feedback til hinanden. Desuden afsluttes forløbet med en mundtlig evaluering efter forårskoncerten.
Tekster/materiale/links:	”Komponistens ABC” blev udleveret til alle elever ved workshoppen med komponisten. Læreroplæg: Gennemgang af musikkens grundelementer: Form, puls, rytme, dynamik, klang, periode, tonalitet. Læreroplæg: Gennemgang af arrangements notering: fx intro, vers, omkvæd, bro, vers, omkvæd, mellemstykke, outro.
Lærerens underskrift:	Skolelederens underskrift:

Eksempel på prøveforløb i 7./8. klasse

<p>Den praktiske del:</p> <p>Her arbejdes hovedsagelig med kompetenceområderne: musikudøvelse og musikalsk skaben, hvor kompetencemålene er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udtrykke sig musikalsk i samarbejde med andre • Eleven kan arbejde eksperimenterende med kreative processer i musik

Fire elever har i efteråret i 8. klasse fundet sammen og valgt, at de til prøven vil spille "Imagine" af John Lennon og "Gi' mig Danmark tilbage" af Natasha. De fire elever har valgt at spille henholdsvis klaver, sang, bas og trommer på de to numre.

Processen herefter kunne være:

De vil arrangere begge sange, så de passer til de instrumenter, de spiller. Undervejs lytter de til originalindspilningerne, finder bærende musikalske byggesten i sangene, prøver at spille dem, ændrer lidt eller meget på fx feeling, tempo, instrumentering og måske harmonisering. Undervejs noterer de deres ændringer i et formskema, på noder, becifringer eller andet grafisk partitur, så de selv kan huske det, og så de kan fremvise det til den mundtlige del af prøven.

Eleverne øver sig løbende i og evt. uden for undervisningstiden, og læreren vejleder og hjælper undervejs.

Den mundtlige del:

Her arbejdes hovedsagelig med kompetenceområdet musikforståelse, hvor kompetencemålet er:

- Eleven kan forholde sig kvalificeret til musikalsk praksis og musiks betydning.

Samme gruppe elever trækker ved lodtrækning et af de fem færdigheds- og vidensområder: musikoplevelse, musikliv, musikhistorie, musikanalyse eller musik i medier. De fem færdigheds- og vidensområder kan gå igen flere gange.

Alle grupperne præsenterer derefter på skift for hinanden i klassen deres lodtrukne færdigheds- og vidensområde, og der laves en indledende fælles, kort brainstorm for hver enkelt gruppe på, hvad de kan arbejde med frem til prøven.

Det er en god idé at tage udgangspunkt i de numre, som gruppen har valgt at spille til prøven, så de med det samme er i gang med at perspektivere til det lodtrukne færdigheds- og vidensområde.

Hvis gruppen trækker færdigheds- og vidensområdet "Musikliv" kunne spørgsmålene i brainstormen fx være: Hvorfor skrev John Lennon "Imagine"? Hvad handler sangen om? Hvordan var samfundet, da den blev skrevet? Hvem var John Lennon? Hvilken betydning havde sangen dengang og i dag? Hvad handler sangen "Gi' mig Danmark tilbage" om? Hvorfor synger hun, som hun gør? Hvad er de to sanges budskab? Ligheder og forskelle? Hvordan er stemningen i musikken i forhold til teksten i de to sange? Forskelle og ligheder?

Derudover giver læreren en opstartsvejledning til hver gruppe, hvor læreren kan hjælpe med at strukturere gruppens videre arbejde, så eleverne kan ende med at lave den disposition, som skal danne grundlag for den mundtlige prøve. Eleverne arbejder derefter i fællesskab og uddelegerer, hvem der fremlægger, hvilke punkter på dispositionen.

Eksempel på disposition

Dispositionen skal indeholde:

- Formelle oplysninger (skole, holdnavn, fulde navne på gruppens medlemmer, lærer, dato)
- Titler på den fremførte musik og elevernes rolle/instrument i samme
- Formskema og evt. anden form for grafisk partitur over musikken
- Perspektivering af det lodtrukne færdigheds- og vidensområde i punktform

Disposition for prøven i musikvalgfag d. 15. juni	
Skole:	Anders Andersen Skolen
Elever:	Peter Petersen, Helle Hellesen, Said Hussein, Jørgen Jørgensen.
Lærer:	Anders Andersen
Titel/komponist på numrene:	"Imagine" af John Lennon "Gi' mig Danmark tilbage" af Natasha
Elevernes rolle/instrument	<p>Peter Petersen: Klaver på "Imagine" og synthesizer på "Gi' mig Danmark tilbage". Medarrangør på begge numre.</p> <p>Helle Hellesen: Elbas på "Imagine" og "Gi' mig Danmark tilbage". Medarrangør på begge numre.</p> <p>Said Hussein: Sang på "Imagine" og rap på "Gi' mig Danmark tilbage". Medarrangør på begge numre.</p> <p>Jørgen Jørgensen: Trommesæt på "Imagine" og "Gi' mig Danmark tilbage". Medarrangør på begge numre.</p>
Beskrivelse af musikken og formskema	<p>Imagine står i G-dur. Tempoet er roligt; sangen starter stille og bliver mere intens og kraftfuld i omkvædene, hvor trommerne er med.</p> <p>Form: Intro: klaver, bas Vers 1: klaver, bas, sang Vers 2: klaver, bas, sang + trommer fra takt 16 Omkvæd: alle</p>

	<p>Mellemspil: klaver, bas Vers 3: klaver, bas, sang + trommer fra takt 16 Omkvæd: alle Outro: alle</p> <p>”Gi’ mig Danmark tilbage” står i C-dur.</p> <p>Intro: trommer og rap Vers 1: synthesizer, rap Vers 2: alle Bro: sang og trommer Vers 3: alle Bro: trommer og rap Vers 4: alle Vers 5 alle Vers 6: alle Bro. trommer, synthesizer og rap Vers 7: alle Vers 8: alle Outo: alle</p>
<p>Lodtrukne færdigheds og vidensområde og perspektivering til den praktiske del af prøven</p>	<p>Det lodtrukne område: Musikliv</p> <p>Perspektivering af musikliv til ”Imagine” og ”Gi’ mig Danmark tilbage”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samfundet og tiden, hvor ”Imagine” blev skrevet. budskab, kunstner og musiklivet generelt i den tid • Samfundet og tiden, hvor ” Gi’ mig Danmark ” tilbage blev skrevet. Budskab, kunster og musiklivet generelt i den tid • Perspektivering til musikere, der skriver musik med politiske budskaber
<p>Lærerens underskrift:</p>	<p>Elevernes underskrift:</p>

Gruppedannelse

Det er lærerens ansvar at sørge for gode rammer omkring gruppedannelsesprocessen. Eleverne kan med fordel opfordres til at danne grupper ud fra deres forskellige kompetencer, så gruppens

medlemmer tager hensyn til og udnytter hinandens styrker, og at de samtidig støtter hinanden. For at kvalificere gruppedannelsen kan det desuden være hensigtsmæssigt, at læreren løbende i 7. og 8. klasse sammensætter forskellige mindre arbejdsgrupper, så eleverne prøver at arbejde sammen med så mange som muligt.

Tidsplan og praktiske forhold

Læreren udarbejder en tidsplan for prøveafholdelsen, så der i den praktiske del er god tid til omstilling og lydprøve mellem de respektive grupper.

Den praktiske del kan med fordel afholdes i musiklokalet, og efterfølgende kan den mundtlige del afholdes i et nærliggende lokale. Det kan være hensigtsmæssigt at have en musikkyndig voksen eller 8.-9. klasse elev i musiklokalet til at være hjælper for grupperne ved lydprøven.

Eksempel på tids-og lokaleplan

Elevgruppe	Opstilling og lyd prøve i musiklokalet	Praktisk prøve i musiklokalet	Mundtlig prøve i et andet lokale
Johanne, Per, Olav	Kl. 8.30-8.55	Kl. 9.00-9.10	Kl. 9.15-9.40
Peter, Helle, Said, Jørgen	Kl. 9.15-9.40	Kl. 9.45-9.55	Kl. 10.00-10.30
Marianne, Louise	Kl. 10.00-10.30	Kl. 10.35-10.45	Kl. 10.50-11.10
Thomas, William, Sundus, Clara, Tenna	Kl. 10.50- 11.10	Kl. 11.15-11.25	Kl. 11.30-12.05

Information til eleverne

Eleverne skal inden prøven orienteres om prøvekravene, vurderingskriterier og prøvens forløb. Endvidere skal skolens leder sørge for, at eleverne bliver bekendt med regler om udeblivelse fra prøven, anvendelse af hjælpemidler, konsekvenser af at komme for sent samt klageprocedure og klagefrister.

Det er vigtigt, at eleverne er klar over, at prøven udgør en helhed, som både består af den praktiske og den mundtlige del, at eleverne bedømmes individuelt, og der gives én karakter til hver enkelt elev.

Eleverne skal, i forbindelse med, at de trækker deres færdigheds- og vidensområde, have en kopi af undervisningsbeskrivelsen samt en tidsplan for den vejledning, de kan modtage af faglæreren i forløbet frem mod prøven. I undervisningen frem mod prøven giver læreren vejledning i op til 2 timer pr. gruppe. Det kan være hensigtsmæssigt at lade resten af holdet være med til at give gruppen feedback på udvalgte områder – både inden for den praktiske prøve og den mundtlige prøve.

Til den praktiske del skal eleverne kort præsentere gruppen med navne, instrument og titler på musikken.

Til den mundtlige del skal eleverne hver især kort præsentere deres rolle og musikalske overvejelser i musikfremførelsen, og derefter præsenterer gruppens medlemmer i fællesskab deres musik med en kort gennemgang af musikkens opbygning, deres musikalske valg og/eller andre relevante musikalske elementer.

Derefter kommer gruppen med et kort oplæg ud fra dispositionen. Det er vigtigt, at alle gruppens medlemmer på forhånd har planlagt, hvem der fremlægger hvilke punkter på dispositionen. Derefter foregår prøven som en reflekterende samtale, og eleverne skal derfor være forberedt på dialog mellem lærer/censor og elever.

Bedømmelse

Det er vigtigt, at prøven tilrettelægges med henblik på at dokumentere graden af målopfyldelse i forhold til væsentlige mål, som er beskrevet i Fælles Mål. Det vil sige, at eleverne skal prøves i forhold til de kompetenceområder, kompetencemål samt færdigheds- og vidensområder, som er gældende for faget.

Vurderingskriterier

Vurderingen af den enkelte elev sker med udgangspunkt i de tre kompetencemål for faget, og det færdigheds- og vidensområde, som er lodtrukket, og som skal perspektiveres til den praktiske del af prøven.

Der er tale om en helhedsbedømmelse, hvor eleverne bedømmes og prøves i følgende 2 områder:

Der prøves i:

Musikalske færdigheder:

- at træffe kvalificerede valg
- at turde være eksperimenterende og vise kvalitet i musikfremførelsen
- at kunne samarbejde og bidrage til det samlede musikalske udtryk

Musikfaglig viden:

- at have viden i forhold til det lodtrukne færdigheds- og vidensområde
- at kunne perspektivere det lodtrukne færdigheds- og vidensområde i forhold til den praktiske del
- at demonstrere viden om betydningen af egen musikalske rolle i forhold til det samlede musikalske udtryk
- at kunne anvende fagord og begreber

I kriteriet ”musikalske færdigheder” tager vurderingen udgangspunkt i, om eleven kan foretage kvalificerede musikalske valg i forhold til eget og gruppens niveau og i selve kvaliteten af musikens udførelse. Eleven vurderes på sine musiske, udtryksmæssige og kreative færdigheder og sin evne til at samarbejde og bidrage positivt til det samlede musikalske udtryk.

I kriteriet ”musikfaglig viden” tager vurderingen udgangspunkt i, om eleven kan perspektivere det lodtrukne færdigheds- og vidensområde til den praktiske/udøvende del af prøven. Eleven vurderes ligeledes på, om der anvendes relevant fagsprog og musiske begreber i forhold til færdigheds- og vidensområdet, i forhold til musikudøvelsen, samt på, hvorvidt eleven har indsigt og viden om egen rolle i det samlede musikalske udtryk.

Der gives individuelle karakterer, selvom det er en gruppeprøve. Det betyder også, at hvis en elev i en gruppe ikke har præsteret det samme som gruppens øvrige medlemmer, må det ikke påvirke de andre negativt.

I vurderingen er det vigtigt både at medtage præstationens positive og negative sider. Det kan fx være i valget af instrument/lydkilde og det, musikgruppen har valgt at fremføre. Her kan eleverne både vise kvalificerede og mindre kvalificerede valg. Hvis en elev ikke mestrer et instrument så godt, er et kvalificeret valg at spille noget enkelt, men sørge for at give det et musikalsk og måske kreativt særpræg. Det kan også være, at det skinner tydeligt igennem, om den enkelte elev har samarbejdet med gruppen eller ej. Hvis en elev mestrer sit instrument særligt godt og samtidig samarbejder og yder positivt til det samlede musikalske udtryk, skal dette også medtages i vurderingen.

Fremsætter eleverne til en gruppeprøve forud for prøven ønske om, at bedømmelse skal meddeles samtidigt for alle i gruppen, kan bedømmelsen meddeles samlet i hele gruppens påhør. Hvis blot én af eleverne ikke ønsker en bedømmelse i gruppens påhør, skal bedømmelsen meddeles eleverne individuelt.

Nedenfor ses vejledende karakterbeskrivelser for prøven i musik:

Karakteristik af den fremragende præstation (12)

Præstationen er fremragende, når:

- Eleven i den praktiske del af prøven viser meget stort engagement og høj kvalitet i musikudførelsen.
- Musikudførelsen er præget af meget stort overblik og stor sikkerhed.
- Eleven eksperimenterer og i høj grad sætter sit særpræg på musikken fx med variationer, arrangement eller kompositioner og samtidig udtrykker sig musikalsk i fællesskab med gruppen.
- Eleven med stor sikkerhed og på en kvalificeret måde kan gøre rede for sine trufne valg i den praktiske del af prøven.
- Eleven viser et stort kendskab til musikforståelse og kan forholde sig kvalificeret til musikalsk praksis og musikkens betydning samt perspektivere til den praktiske del af prøven og til andre relevante områder.
- Eleven sikkert og med stort overblik kan anvende musikteoretiske begreber og andre fagord.

Karakteristik af den fortrinlige præstation (10)

Præstationen er fortrinlig, når:

- Eleven i den praktiske del af prøven viser rigtig godt engagement og god kvalitet i musikudførelsen.
- Musikudførelsen er præget af godt overblik og god sikkerhed.
- Eleven eksperimenterer og sætter sit særpræg på musikken fx med variationer, arrangement eller kompositioner og samtidig udtrykker sig musikalsk i fællesskab med gruppen.
- Eleven med sikkerhed og på en kvalificeret måde kan gøre rede for sine trufne valg til den praktiske del af prøven.
- Eleven viser kendskab til musikforståelse og kan forholde sig kvalificeret til musikalsk praksis og musikkens betydning samt på relevant vis perspektivere til den praktiske del af prøven og til andre relevante områder.
- Eleven godt og med overblik kan anvende musikteoretiske begreber og andre fagord.

Karakteristik af den gode præstation (7)

Præstationen er god, når:

- Eleven i den praktiske del af prøven viser godt engagement og kvalitet i musikudførelsen.
- Musikudførelsen er præget af overblik og sikkerhed.
- Eleven eksperimenterer i mindre grad og sætter sit særpræg på udførelsen og samtidig udtrykker sig godt musikalsk i fællesskab med gruppen.
- Eleven gør rede for sine trufne valg til den praktiske del af prøven.
- Eleven viser kendskab til musikforståelse og kan forholde sig til musikalsk praksis og musikkens betydning og i nogen grad perspektivere relevant til den praktiske del af prøven samt i nogen grad perspektivere til andre områder.
- Eleven kan anvende musikteoretiske begreber og andre fagord.

Karakteristik af den jævne præstation (4)

Præstationen er jævn, når:

- Eleven i den praktiske del af prøven viser engagement og kvalitet i musikudførelsen.
- Musikudførelsen er jævn og præget af en mindre grad af overblik og sikkerhed.
- Eleven eksperimenterer i lav grad og i mindre grad sætter sit særpræg på udførelsen og samtidig i mindre grad udtrykker sig musikalsk i fællesskab med gruppen.
- Eleven i nogen grad kan gøre rede for sine trufne valg i den praktiske del af prøven.
- Eleven viser mindre kendskab til musikforståelse og i mindre grad kan forholde sig til musikalsk praksis og musikkens betydning og i mindre grad perspektivere til den praktiske del af prøven og andre områder.
- Eleven kan i mindre grad anvende i musikteoretiske begreber og andre fagord.

Karakteristik af den tilstrækkelige præstation (2)

Præstationen er tilstrækkelig, når:

- Eleven i den praktiske del af prøven viser tilstrækkelig grad af engagement og kvalitet i musikudførelsen.
- Musikudførelsen er tilstrækkelig, men præget af manglende overblik og nogen usikkerhed.
- Eleven eksperimenterer ikke og sætter ikke sit eget særpræg på udførelsen, men udtrykker sig i acceptabel grad i fællesskab med gruppen.
- Eleven kun i mindre grad kan gøre rede for sine trufne valg i den praktiske del af prøven.
- Eleven viser et begrænset, men dog acceptabelt kendskab til musikforståelse og i tilstrækkelig grad kan forholde sig til musikalsk praksis og musiks betydning og i tilstrækkelig grad kan perspektivere til den praktiske del af prøven og andre områder.
- Eleven kan i begrænset omfang anvende musikteoretiske begreber og andre fagord.

Karakteristik af den utilstrækkelige præstation (00)

Præstationen er utilstrækkelig, når:

- Eleven i den praktiske del viser utilstrækkelig grad af engagement og kvalitet i musikudførelsen.
- Musikudførelsen er ringe og præget af manglende overblik og stor usikkerhed.
- Eleven eksperimenterer ikke og sætter ikke sit eget særpræg på udførelsen og i utilstrækkelig grad udtrykker sig i fællesskab med gruppen.
- Eleven kan ikke i tilstrækkelig grad gøre rede for sine trufne valg i den praktiske del af prøven.
- Eleven viser et utilstrækkeligt kendskab til musikforståelse og ikke i tilstrækkelig grad kan forholde sig til musikalsk praksis og musikkens betydning og ikke i tilstrækkelig grad kan perspektivere til den praktiske del af prøven og andre områder.

- Eleven kan kun i meget begrænset omfang anvende musikteoretiske begreber og andre fag ord.

Karakteristik af den ringe præstation (-3)

Præstationen er ringe, når:

- Eleven i den praktiske del viser ringe grad af engagement og kvalitet i musikudførelsen.
- Musikudførelsen er utilstrækkelig og præget af fuldstændig mangel på overblik og stor usikkerhed.
- Eleven eksperimenterer ikke og sætter ikke sit eget særpræg på udførelsen og udtrykker sig i ringe grad i fællesskab med gruppen.
- Eleven kan ikke gøre rede for sine trufne valg i den praktiske del af prøven.
- Eleven viser et ringe kendskab til musikforståelse og kan ikke forholde sig til musikalsk praksis og musikkens betydning og kun i ringe grad kan perspektivere til den praktiske del af prøven og andre områder.
- Eleven kan ikke anvende musikteoretiske og andre fagord og begreber.

Hjælpemidler

Eleverne må anvende alle relevante hjælpemidler.

Hvis der anvendes digitale produktioner til prøven, er det lærerens ansvar, at disse reelt er produceret af eleverne i undervisningstiden. Digitale produktioner indgår i den samlede vurdering, men må kun i mindre omfang indgå i prøven og skal da altid suppleres af en live musikudførelse.

Sygeprøver

Skolens leder er forpligtet til at foranstalte ny prøve for de elever, der har været syge til en ordinær prøve. Dette gælder både for obligatoriske og frivillige prøver, jf. prøvebekendtgørelsens § 17.

Prøve på særlige vilkår og fritagelse

Særlige prøvevilkår

Skolens leder skal tilbyde særlige prøvevilkår til elever med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller tilsvarende vanskeligheder, når dette er nødvendigt for at ligestille disse elever med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der ikke sker en ændring af prøvens faglige niveau.

Fritagelse fra prøve

Skolens leder fritager en elev fra prøven, hvis eleven på grund af betydelig funktionsnedsættelse ikke, selv ikke på særlige vilkår, kan aflægge prøven. Fritagelse kan omfatte en eller flere prøver eller delprøver.

Regler om prøve på særlige vilkår og fritagelse for prøve er fastsat i bekendtgørelse om folkeskolens prøver. Yderligere information herom kan findes i vejledningen Prøver på særlige vilkår og fritagelse, som kan tilgås på hjemmesiden: <https://www.uvm.dk/fp>